

การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหาร ชุมชนเข้มแข็ง

Analysis Of Structural Equation Model Community's Leaders To Develop A Strong Community Management In Salaya, Nakhon Pathom

ธีระวัฒน์ จันทิก^{1*}, จิรวัด ศิริศักดิ์สมบูรณ์² และ กนกอร เนตรชู³

Jitapon Chumkate^{1*}, Chuthamas Seneewong Na Ayuthaya² and Panisa Chatsiripitakkun³

^{1,2,3} สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

^{1,2,3} General Business Management Faculty of Management Science Silpakorn University

* Corresponding author E-mail: Thirawat.scb@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐมที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และศึกษาน้ำหนักของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐมโดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ประชาชนในจังหวัดนครปฐม จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 280 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM)

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐมในด้านทุนทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับด้านการมีเครือข่าย ด้านภาวะผู้นำ และด้านชุมชนเข้มแข็งอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาถึงการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐมที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่ามีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 125.47 ที่องศาอิสระ (Degree of Freedom) เท่ากับ 93.86 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.37 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation, (RMSEA) เท่ากับ 0.000 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ต่อองศาอิสระ (Chi-Square df) มีค่าเท่ากับ 1.34 สำหรับการศึกษาน้ำหนักของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม พบว่า ภาวะผู้นำ ได้รับอิทธิพลรวมสูงสุด รองลงมาคือทุนทางสังคม และการมีเครือข่าย

คำสำคัญ : โมเดลสมการโครงสร้าง ผู้นำชุมชน การบริหารชุมชน

Abstract

Analysis of structural equation model community's leaders to develop a strong community management in Salaya, Nakhon Pathom aimed to examine the harmony of structural equation model community leaders to develop a strong community management Salaya, Nakhon Pathom developed with empirical data and studied the weight of direct influence, indirect influence and total influence of causal factors towards the development of strong community management, Salaya, Nakhon Pathom. This research was the quantitative research. The populations were 280 people in Nakhon Pathom province by using stratified random sampling method. The statistics used for data analysis were descriptive statistics included frequency, percentage, average and standard deviation. For statistical inference including structural equation modeling analysis (SEM).

The result found that the opinions of the samples towards community's leaders to develop a strong community management in Salaya, Nakhon Pathom in terms of social capital was at highest levels. For the network Leadership and the strong community were at high levels. If considering examining the harmony of structural equation model community leaders to develop a strong community management Salaya, Nakhon Pathom developed with empirical data found that they were consistent. Based on the chi-square was 125.47, Degree of Freedom was 93.86, P-Value was 0.37, Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) was 0.000, Chi-Square df was 1.34. For the weight of direct influence, indirect influence and total influence of causal factors towards the development of strong community management, Salaya, Nakhon Pathom found that leadership was highest influenced. The second is social capital and a network.

Keywords: structural equation modeling, community leaders, community management.

บทนำ

ปัจจุบันความเข้มแข็งของชุมชนเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ที่มีการเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมบูรณ์แบบ การสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขด้วยวิถีปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงต้องอาศัย “ชุมชนที่เข้มแข็ง” เป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนในประเทศไทยให้เกิดความกินดีอยู่ดี โดยเป็นชุมชนมีศักยภาพในการเลี้ยงตนเองพึ่งพาตัวเองได้ มีมาตรการการแก้ปัญหาจัดการความยากจน และที่สำคัญต้องมีภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่างๆ อย่างรู้เท่าทัน (ภักดีศรี ทาจันทร, 2554)

สำหรับการที่จะทำให้ชุมชนเข้มแข็งได้นั้น ไม่สามารถทำได้โดยการสร้างจากบุคคลภายนอกชุมชน หรือทำโดยการสอนการฝึกอบรม ชุมชนที่เข้มแข็งจะมีกระบวนการในการจัดการของชุมชนเอง มีการเรียนรู้ร่วมกัน มีกิจกรรมเพิ่มคุณค่าทุนทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนในชุมชน มักจะความสัมพันธ์ระหว่างคนใน ชุมชน เป็นเครือข่ายชุมชน และมีการขยายพันธมิตรออกไปนอกชุมชนในลักษณะสร้างความสัมพันธ์ ดังนั้น ทุกชุมชนจึงต้องร่วมกัน สร้างพลังชุมชน และใช้พลังชุมชนในการพัฒนาชุมชน ซึ่งกรมการพัฒนาชุมชน ส่งเสริมให้หมู่บ้านใช้แผนชุมชนเป็นเครื่องมือเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง บนพื้นฐานของข้อมูล การคิดการตัดสินใจ และลงมือกระทำของคนในชุมชน และได้จัดสรรงบประมาณให้จังหวัดดำเนินการส่งเสริมกระบวนการแผนชุมชนในหมู่บ้านมาโดยตลอด โดยมีเป้าหมายให้ทุกหมู่บ้านมีแผนชุมชน และใช้แผนชุมชนเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความยากจน และวางรากฐานวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงของประชาชนในหมู่บ้าน โดยได้ดำเนินการส่งเสริมกระบวนการแผนชุมชนมาตั้งแต่ปี 2546 (กรมการพัฒนาชุมชน, 2556)

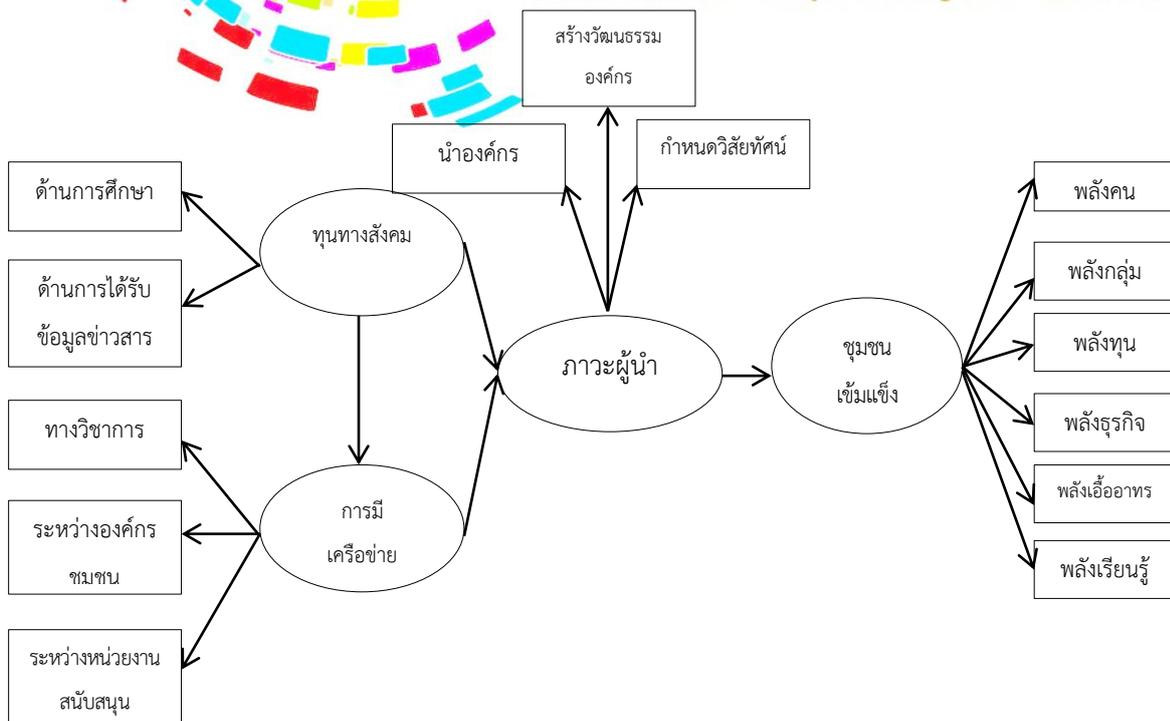
และหากพิจารณาถึงในอดีตที่ผ่านมานอกจากเกิดความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และทำให้เกิดปัญหาความยากจนทวีความรุนแรงขึ้น ยังเกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรุนแรงขึ้น ซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคมมากขึ้น สังคมไทยตกอยู่ในกระแสวัตถุนิยมบริโภคนิยม จึงทำให้เกิดวิกฤต ด้านศีลธรรม จริยธรรม และเป็นปัญหาด้านสังคมมากยิ่งขึ้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาตามกระแสโลกาภิวัตน์โดยเฉพาะระบบเศรษฐกิจที่มีความซับซ้อนเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคดิจิทัลและการลงทุน มีการรวมกลุ่มทั้งระดับทวีภาคีและพหุภาคีส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยที่มีรากฐานเปราะบางทางเทคโนโลยีและภาคอุตสาหกรรมพัฒนาที่ยืดตัวเงินเป็นหลัก ประกอบกับการเดินทางตามแนวทางเกษตรกรรมเพื่อการพาณิชย์นำเอาเทคโนโลยีตะวันตกที่เน้นผลผลิตสูงมาใช้โดยละเลยการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพ (วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ, 2554) จึงได้ส่งผลกระทบต่อการพึ่งตนเองของชุมชนในชนบทไทย ทั้งนี้การเสริมสร้างให้ชุมชนมีความเข้มแข็งจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง (ประดิษฐ์ โตปินใจ และ อัครา อัครนิธิ, 2558)

ทั้งนี้ นอกจากการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแล้ว ตัวขับเคลื่อนหลักที่ขาดไม่ได้ในการพัฒนาสิ่งนี้คือ ผู้นำชุมชน เพื่อเป็นตัวขับเคลื่อนชุมชนได้พัฒนา อย่างต่อเนื่อง (กิจจา โปแดน, 2557) และหากพิจารณาถึงพื้นที่ตำบลศาลายา อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครปฐมซึ่งเป็นพื้นที่เป้าหมายของการศึกษานี้ พบว่ามีความได้เปรียบของเมืองที่สามารถเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาชุมชน ซึ่งผู้นำระดับชุมชนในทุก

ระดับของตำบลศาลายาเป็นนักพัฒนาต้นแบบที่น่าเอาเป็นแบบอย่าง ซึ่งผลของการพัฒนาทำให้สภาพของชุมชน จากชุมชนในขอบเมือง กลายเป็นชุมชนเมืองที่ร่ายล้อมไปด้วยสถานศึกษาขนาดใหญ่ ตลาดสดที่มาตรฐาน ห้างสรรพสินค้า รวมถึงสถานที่ทางราชการที่อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากต้นแบบของการพัฒนาที่สะท้อนจากผู้นำชุมชนเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นทางด้านกรณีทุนทางสังคม การมีเครือข่ายทางวิชาการ การมีพลังชุมชนที่เข้มแข็ง ล้วนมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างภาวะผู้นำที่เป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาศักยภาพ และการบริหารจัดการชุมชนแห่งนี้ ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ดียิ่งๆ ขึ้น (ญาณัญญา ศิริภักร์ธาดา, 2554)

จากข้อมูลข้างต้น ทางคณะผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน จึงได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ โมเดลสมการโครงสร้างผู้นำชุมชน เพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ส่งผลกระทบต่อ การพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชนในการบริหารจัดการชุมชน ความต้องการการพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชนใน การบริหารชุมชนรวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการ การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนในการบริหารชุมชนในเขตตำบลศาลายาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

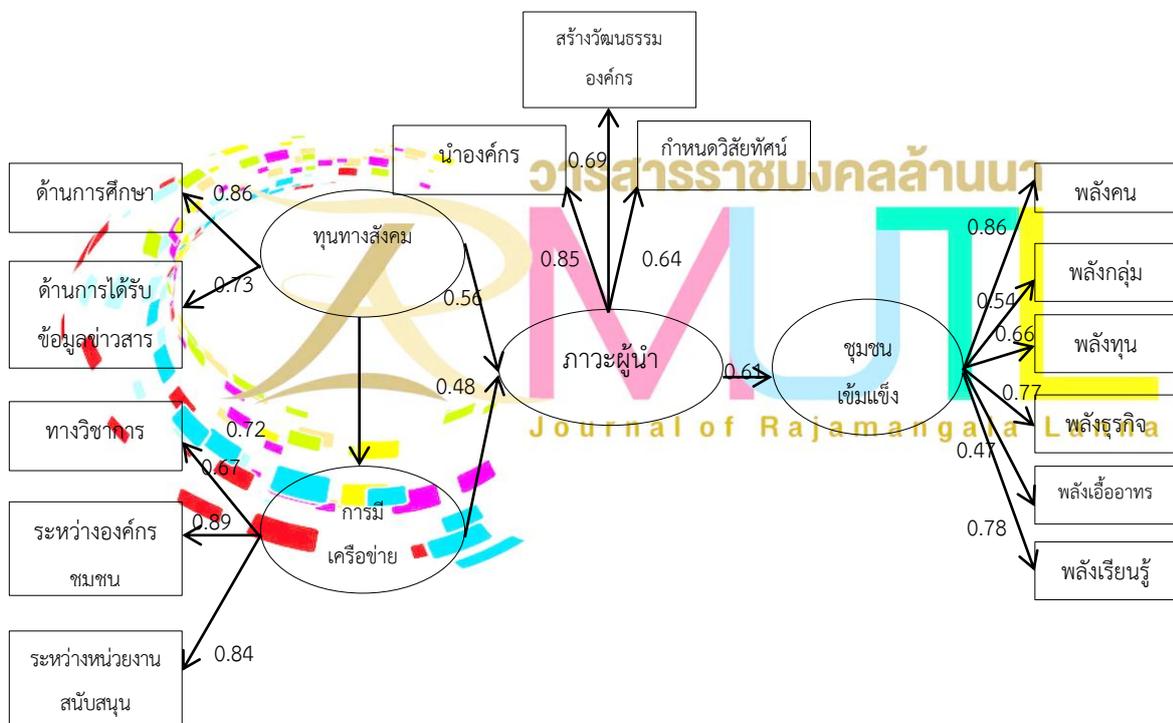
1. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐมที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. เพื่อศึกษาน้ำหนักของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี รายได้ส่วนตัวต่อเดือน 15,000 บาท - 20,000 บาท ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐมในด้านทุนทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับด้านการมีเครือข่าย ด้านภาวะผู้นำ และด้านชุมชนเข้มแข็งอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาถึงการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพใน

การบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐมที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่ามีความสอดคล้องกัน โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 125.47 ท้องศาดิสระ (Degree of Freedom) เท่ากับ 93.86 ระดับความมีนัยสำคัญ (P-Value) เท่ากับ 0.37 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation, (RMSEA) เท่ากับ 0.000 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ต่อองศาอิสระ (Chi-Square df) มีค่าเท่ากับ 1.34 โดยสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 3 แสดงผลการวิจัย

จากภาพที่ 3 เมื่อพิจารณาโมเดลการวัด (Measurement Model) พบว่า ตัวแปรแฝงทุกตัวสามารถชี้แทนตัวแปรสังเกตได้ดี โดยโมเดลการวัดมีรายละเอียดที่สำคัญ คือ ตัวแปรแฝงทุนทางสังคมมีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ดี มีน้ำหนักใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 0.73- 0.86 ตัวแปรแฝงการมีเครือข่าย มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปร

สังเกตได้มีน้ำหนักใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 0.67 - 0.89 ตัวแปรแฝงภาวะผู้นำ มีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้มีน้ำหนักใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 0.64- 0.85 และตัวแปรแฝงชุมชนเข้มแข็งมีน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้มีน้ำหนักใกล้เคียงกันอยู่ในช่วง 0.47 - 0.86 เมื่อพิจารณาโมเดลสมการโครงสร้างผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพ

ในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม พบว่า ตัวแปรสาเหตุมีอิทธิพลทางตรงต่อการบริหารชุมชนเข้มแข็งในทางบวก คือ ทูทางสังคม การมีเครือข่าย และภาวะผู้นำ มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.55 0.29 และ 0.61 ตามลำดับ

สำหรับการศึกษาน้ำหนักของอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม สามารถพิจารณาได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 อิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R^2) ของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อตัวแปรการพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม

ตัวแปรเชิงสาเหตุ	การพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม		
	DE	IE	TE
ทูทางสังคม	-	0.55	0.55
การมีเครือข่าย	-	0.29	0.29
ภาวะผู้นำ	0.61	-	0.61

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาการพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดล พบว่า ภาวะผู้นำ ได้รับอิทธิพลรวมสูงสุด รองลงมาคือทูทางสังคม และการมีเครือข่าย

อภิปรายผล

จากการศึกษาผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐมผลการศึกษาพบว่า การที่จะพัฒนาศักยภาพในการบริหารของผู้นำชุมชนนั้นต้องประกอบไปด้วย 3 ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ทูทางสังคม การมีเครือข่าย และภาวะผู้นำ ซึ่งจากการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างผู้นำชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ปรากฏว่าปัจจัยในด้านภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารชุมชนเข้มแข็งมากที่สุด โดยการมีภาวะผู้นำ ต้องมีองค์ประกอบร่วมกัน 3 ด้านได้แก่ การนำองค์กร การสร้างวัฒนธรรม และการกำหนดวิสัยทัศน์ ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำเป็นผู้ชักจูงให้บุคคลต่างๆ ทำงาน เป็นผู้สร้างแนวทางในการดำเนินงานให้กับชุมชน มีเครือข่ายที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับแก่ทุกคนในชุมชน ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ ธรรมลังกา

(2556) รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในจังหวัดเชียงราย พบว่า กลยุทธ์การสร้างวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลรองลงมาคือ ปัจจัยด้านทูทางสังคม ทั้งนี้ทูทางสังคมได้หมายถึง การที่ผู้นำมีความรู้ความสามารถ มีการศึกษาที่ดี มีการรับข้อมูลข่าวสารในด้านอื่นๆ ซึ่งมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และปัจจัยสุดท้าย คือ การมีเครือข่ายซึ่งมีความสำคัญเพราะการดำเนินงานใดๆ การที่เรามีผู้ที่คอยประสานและอำนวยความสะดวกจะทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ โดยการมีเครือข่ายของผู้นำชุมชนต้องประกอบไปด้วย การมีเครือข่ายทางวิชาการระหว่างองค์กรชุมชน และระหว่างหน่วยงานสนับสนุน ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่คอยติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ จึงส่งผลให้มีเครือข่ายทางวิชาการ ชุมชน และหน่วยงานที่สนับสนุน ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา ปานพวง และสุกิจ ขอเชื้อกลาง (2553) ศึกษาชุมชนเข้มแข็งตามนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลปากโทกอำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก พบว่า การพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของ

ตนเองด้านเครือข่าย มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนาทำให้เกิดความเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง

และในอนาคตผู้นำชุมชนจะต้องมีการจัดทำแนวทางเพื่อพัฒนาให้ชุมชนเข้มแข็งมีความยั่งยืนด้วยการวางแนวทางการฟื้นฟูชุมชน และการดำรงอยู่ของคนในชุมชนเป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา จันทร์แดง และจำนง อติวัฒน์สิทธิ์ (2554) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน พบว่า แนวทางในการสร้างชุมชนเข้มแข็ง คือ แนวทางด้าน การฟื้นฟูชุมชน แนวทางด้าน การปรับตัวของชุมชน และแนวทางด้าน การดำรงอยู่ของชุมชน

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการพัฒนาศักยภาพในการบริหารชุมชนเข้มแข็ง ตำบลสาลาตา จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดล พบว่า ภาวะผู้นำ ได้รับอิทธิพลรวมสูงสุด รองลงมาคือทุนทางสังคม และการมีเครือข่าย คณะผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางดังนี้

1. การที่จะทำให้การบริหารชุมชนมีความสำเร็จผู้นำจะต้องมีภาวะผู้นำซึ่งต้องประกอบไปด้วยการนำองค์กร การสร้างวัฒนธรรม และการกำหนดวิสัยทัศน์
2. การที่จะทำให้การบริหารชุมชนมีความสำเร็จผู้นำจะต้องมีทุนทางสังคม ซึ่งต้องประกอบไปด้วยการที่ผู้นำมีความรู้ความสามารถ มีการศึกษาที่ดี มีการรับข้อมูลข่าวสารในด้านอื่นๆ ซึ่งมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง
3. การที่จะทำให้การบริหารชุมชนมีความสำเร็จผู้นำจะต้องมีเครือข่าย ซึ่งต้องประกอบไปด้วยการมีเครือข่ายทางวิชาการ ระหว่างองค์กรชุมชน และระหว่างหน่วยงานสนับสนุน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยครั้งต่อไปควรดำเนินการศึกษาในเชิงลึกด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ สำหรับจัดทำแนวทางเพื่อพัฒนาให้ชุมชนเข้มแข็งมีความยั่งยืนด้วยการวางแนวทางการฟื้นฟูชุมชน และการดำรงอยู่ของคนในชุมชน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2556). **ทฤษฎีการพัฒนารวม**. กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา กรมการพัฒนาชุมชนเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร.
- กัลยา วาณิชบัญชา. (2553). **หลักสถิติ**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิจจา โทแดน. (2557). **การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์**. บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. 2549. **แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-10**. สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th/>
- ญาณัญญา ศิริภักธธาดา. (2554). **การพัฒนากลยุทธ์การตลาดเพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้กับผู้ค้ารายย่อยเขตเทศบาลตำบลสาลาตา จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- ประดิษฐ์ โตปิ่นใจและอัครา อัครนิธิ. (2558). **การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนในการบริหารชุมชนตามทัศนะของประชาชน ในเขตเทศบาลนครเชียงราย**. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ภาคีณี ทาจันทร์. (2554). **แนวทางการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนในด้านการจัดทำ แผนชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลแพรง อำเภอมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ**. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ. (2554). **ปฏิรูปเกษตรกรรมเพื่อความมั่นคงทางอาหาร : บทวิเคราะห์และการปฏิรูปทางนโยบาย**. สมุทรสาคร : พิมพ์ดี.

วิทยา จันทร์แดง และจ่านอง อดิวัฒนสิทธิ์. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการชุมชนเข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตจังหวัดภาคกลางตอนบน. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สมบูรณ์ ธรรมลังกา. (2556). รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในจังหวัดเชียงราย. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2556.

อัจฉรา ปานพ่วง และสุกิจ ขอเชื้อกลาง. (2553). การศึกษาชุมชนเข้มแข็งตามนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลปากโทกอำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก. ร.ป.ม นโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

Browne, M. W., & Cudeck, R. (1993). **Alternative ways of assessing model fit.** In: K.A. Bollen & J. S. Long (Eds.), *Testing structural equation models.* Beverly Hills, CA: Sage. pp.136-162.

Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of psychological testing.** (5th ed.). New York: Harper & Row. pp. 202-204.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). **Multivariate data analysis: A global perspective.** (7th ed). New Jersey: Pearson Education Inc.

